

AZ AGGTELEKI TERMÉSZETVÉDELMI GYEPEK KEZELÉSE

Szomoradné Tóth Erika

A gyepek kezelése

Kezelést nem igényelnek a sziklagyepek, forráslápok. A másodlagos gyepeken szabad utat kell engedni a szukcesszióknak.

Gyepfenntartó kezelés szükséges a völgyalji, ártéri gyepeken, ahol az erőteljesen térhódító jövevény gyomok - hatalmas állományokat alkotva - kiszorítják az eredeti tárulások fajait. Csak az évente ismétlődő kaszálás szoríthatja vissza e gyomokat.

A karsztbokorerdők nyíltabb részeire telepített feketefenyő, bálványfa és virágoskőrös állományok felszámolása sürgető. A nyíltabb déli lejtőket melegedő helyként használja a vadállomány, ezért azok szabályozása jelentene megoldást.

A természetvédelmi kezelésekhöz előzetes állapotfelvétel, vegetációtérkép szükséges, továbbá a változások rögzítése hasznos. Az erdőirtások után évszázadok óta évenkénti kaszálás hozta létre a fajgazdag mezo-xerofil kaszálóréteket, ahol a hagyományos használat folytatandó. E kaszálók hihetetlen gazdagságú rovarközösségnek adhatnak otthont. A gerinctelen állatvilág érdekében szükséges meghatározott helyeken a sávos kaszálás. Ezzel szemben egy ürgés legelőhöz rövid fű biztosítása szükséges.

A túllegeltetett gyepeken szükséges a *legeltethető állatlétszám megállapítása, megfelelő legeltetési mód és tisztító kaszálás az erőteljesen betolakodó gyomok ellen.*

A műtrágyázás, felületés tilos, az égetés mindenképp büntetendő, mert a növényzet szegényedhet, elsőként az egyéves fajok. Tisztító jellegű égetésről a degradálódott gyepeknél lehet szó, az összefilcelődött fű eltávolítására. (Érdekes elképzelés. Vinczeffy Imre)

A kaszálással kapcsolatos alapelv, hogy nedves területen csak kézi kaszálás megengedett, a lekaszált széna nem maradhat a területen. A kaszálás időpontját, a sávos, vagy rotációs kaszálást a zoológus által meghatározott helyeken kell alkalmazni. A fennsíki kaszálók esetében a kazlakban történő hosszútávú tárolás nem megengedett.

Fontos az állatok legelőre hajtási útvonalának egyeztetése, elkerülendő azok átterelése nedves és vízfolyásos helyeken.

A lejtősztyepp jellegű másodlagos gyepterületek 1-3-5 évenkénti kaszálással és/vagy szelektív cserjeirtással kombinált változata, valamint legeltetéssel lehetne a maximális élőhely-diverzitást fenntartani. A legelő állatok esetében a gyep megfelelő struktúrájának a megőrzése, a degradáció elkerülése a cél.